

Het Monterey Bay Aquarium

Een paar maanden geleden was ik voor een vergadering in Monterey Bay, USA. Als ik op reis ben – of het nu voor zaken of voor plezier is – probeer ik steeds om te gaan duiken. Minstens één duikje. Ik moet toegeven dat ik zelden slaag in deze persoonlijke opdracht. Natuurlijk, op een duiktrip kan ik de onderwaterwonderen zonder veel problemen aanschouwen. Dan neem ik, omdat ik als duiker om veiligheids- en comfortredenen mijn eigen uitrusting verkies, alle benodigde materieel zelf mee. Voor de andere type reizen, zijn mijn duikcomputer en mijn ontspanner het absolute minimum dat ik steeds bij me heb.

Duiken tijdens een vliegreis gecombineerd met een kort verblijf heeft alle elementen om te mislukken. Nog nooit was ik succesvol in het combineren van een kort verblijf voor zaken met een goede duik. Alle soorten problemen weerhouden me van succes in mijn missie: geen duiken gepland op mijn 'vrije' dag, eerst een testduik (ik begrijp nog steeds niet waarom ze een testduik van mij verlangen, maar halsstarrig weigeren mij de opportuniteit te geven hún duikvaardigheid te evalueren; ik ben toch ook instructeur) waar-

na er geen tijd meer rest voor een echte duik, alleen een duik voor beginners – ben ik te kieskeurig? ... Maar dat wil niet zeggen dat ik het opgeef. Op een dag zal ik slagen in het combineren van een korte trip met een interessante duik. Ooit lees je over dit succesverhaal! Terug naar mijn verblijf in Monterey Bay. Deze keer waren alle elementen voor een succesverhaal aanwezig. Alles was goed voorbereid, al zeg ik het zelf. Een e-mail van een duikbasis – het kostte me 4 mails om 1 antwoord te krijgen – bevestigde de mogelijkheid. Mo-

Voederen van de dieren.

Foto's (2): Foto: Randy Wilder - Monterey Bay Aquarium.

Het Monterey Bay Aquarium.

Foto: Patrick Van Hoeseerlande.

gelijkheid, omdat mijn vergadering op tijd moest beëindigd zijn om de duik met de vlucht terug te kunnen combineren. Er moet immers tenminste 24 uur verlopen tussen het einde van de duik en een vliegtuigreis. De week naderde haar einde; de vergadering volgde stipt de agenda. Mijn hoop groeide met het uur en om me ervan te verzekeren dat alles nog in orde was, controleerde ik over de middag telefonisch mijn duikarrangement. Alles was OK. Geweldig! Succes!?

Met hoge verwachtingen wandelde ik van mijn hotel naar de duikwinkel. Een leuke tocht langs het strand en de jachthaven. Toen ik het duikcentrum naderde, deed

het zicht van een man die in een bak water duikuitrusting aan het uitspoelen was een intern alarm afgaan. Normaal gesproken wordt het spoelen van pakken gedaan nadat de duiken beëindigd zijn, maar misschien was dit het laagseizoen en werden er preventief gespoeld? Hadden we een afspraak? Nee, omdat hij de eigenaar van de winkel was, zou hij het toch moeten weten. Nee, er wordt vandaag niet meer gedoken. Wie had ik dan aan de andere kant van de Lijn deze middag? Geen idee. Een mysterie dat nooit een antwoord zou krijgen. Een totale mislukking. Het enige wat me nog restte, was rond te dwalen.

Het zicht vanaf het strand toonde duide-

lijk alles wat ik gemist had. Helder water. Zichtbaarheid gemeten in meters. Zeelieuen en zeotters die genieten van de activiteit die ik een uur geleden zelf hoopte te doen. Turend in het water, zag ik vissen zwemmen. Een beetje verder op het strand, wandelden twee duikers in het water met een gelukkige spanning door de verwachting van wat ze hoopten te ontdekken. Tijdens mijn wandeling dwaalde ik – zonder het te beseffen – af richting het Monterey Bay Aquarium (montereybayaquarium.org). Waarom niet binnen stappen? Ik besepte dat een bezoek mijn frustratie door een gemiste duik alleen maar zou doen toenemen, maar aan de andere kant was

Een juveniele vrouwtjes witte haai.

Foto's (4): Randy Wilder.

Interactie met de bezoekers.

Tonijn.

dit mijn enige kans om vissen te zien. Niet zo goed als het duiken, maar een waardig alternatief.

Het Monterey Bay Aquarium is niet het grootste aquarium, maar het heeft zijn plaats verdiend als één van de beste van de wereld. De inkom imponeerde me helemaal niet. Het zag er normaal uit. Maar zoals ik er op dat moment voor stond, zou ik zelfs tevreden geweest zijn met een klein aquarium.

Eenmaal binnen, ont-hulde de oude Cannery Row zijn verborgen schatten. Dit zag er veelbelovend uit. Als een enorme stofzuiger zoog het gebouw me binnen. Vanaf dat moment was ik op een reis van voortdurende verwondering. Geen

artikel kan recht doen aan de wonderen en sensaties die binnen verborgen zijn. Ik vergat bijna de oorzaak van mijn aanwezigheid. Na het binnen komen, sloeg ik linksaf en ging voorbij aan het 'Kelp Forest', dat ik voor later liet. Ik passeerde kleine aquaria met een aantal fantastische zeedieren. Ik nam een beetje tijd om ze te bestuderen. Elk dier verdiende meer aandacht dan ik kon geven. Dit kon wel eens de enige keer zijn dat ik hier ben, dus ik wilde ik het allemaal zien.

Als duiker, werd ik vooral aangetrokken tot de grote aquaria. Het bijna 30 meter lange Monterey Bay Habitat bevat meer dan een miljoen liter water. Het toont biotopen van zandige zeebodem,

riffen en havenpa-len uit de plaatselijke baai. Kleine haaien, zalm en grote zeebaars bevolken dit enorme aquarium. Ik had nog nooit zo'n groot volume water gezien. Proberend om een kijkje van-uit alle mogelijke invalshoeken te hebben, begon ik me af te vragen hoe het zou zijn om daarin te duiken. Om één met de dieren te zijn. De zichtbaarheid is groot, dus als duiker moet je daarin echt het gevoel krijgen dat je vliegt. Een groep voor-bijgangers rukte me uit mijn dagdroom, ik moest verder.

Volgende op mijn lijst was de voliëre. In eerste instantie was ik verrast om een tentoonstelling van vogels in een aquarium te ontdekken, maar een bord vertelde me dat deze

Een maanvis.

Foto's (2): Randy Wilder.

Ik stond te midden van duizenden sardientjes.

vogels gewond waren toen ze gevonden werden en dat dit de enige plek is waar ze kunnen overleven. Hoewel ik aan de kust geboren ben, was dit de eerste keer dat ik waadvogels bijna kon aanraken. Ernaast bevonden zich de bakken waar je

dieren kon aanraken. Observeren en aanraken is normaal gedrag voor de verkenning van nieuwe dingen, dus je vindt dit soort bakken in elke openbaar aquarium. Vrijwilligers verzorgen hun dieren, terwijl ze bezoekers uitnodigen om de levende

wezens aan te raken en uitleggen hoe deze dieren leven. Het was grappig om te zien hoe kinderen verbaasd reageerden als ze de dieren aanraakten. Met het geluid van rollende golven, liet ik de linkervleugel achter me en stak de brug over naar de rest

Foto: Patrick Van Hoesserlande.

Zeeleeuwen aan het zonnebaden.

Een karetschildpad.

van de meer dan 550 diersoorten in de bijna 200 exposities die te ontdekken vielen. Eenmaal in de andere vleugel, stapte ik in het interieur van een grote vissenkomp. Ik stond daar te midden van duizenden sardientjes die eeuwig rond mij heen cirkelden. Een grote school vissen in één tank. Ik had dat voordien nog nooit gezien. Dit was prachtig. Ik begon te geloven dat dit gebouw de thuisbasis is van meer dan 35.000 dieren; een aantal waarvan ik dacht dat het ferm overdreven was toen ik het in de brochure las. Voor het vertrek, bemerkte ik een sardientje dat tegen de klok – waarom zwom de school met de klok mee? – aan het zwemmen was, tegen al de rest in. Zijn er bij de vissen ook individuen die tegendraads doen?

De daarop volgende duisternis verborg 'The Jelly Experience'. Vreemde, maar fascinerende dieren. Hier leerde ik meer over kwalen. Hun eenvoudige schoonheid is wat mij het meeste opviel. Ze deden gewoon wat ze moeten doen: bewegen door het water als 3 D ballerina's. Je moet niet

van ze houden, maar toch moet je toegeven dat als je ze ziet dansen in open water dat ze er prachtig uitzien. De opzet van deze tentoonstelling toonde deze stille zwervers in hun volle glorie.

Toen ik de hoek omging, hoorde ik muziek die ik automatisch met één van mijn favoriete films 'Le Grand Bleu' in verband bracht. Ik stopte. Grote ogen. Voor mij een enorm raam uit plexiglas met daarachter 4 miljoen liter water: 'The Open Sea' tentoonstelling. In de Open Zee, vind je veel, veel vis, kleine en grote. De soort vis die je niet verwacht in grote aantallen in een aquarium. In de Open Zee tentoonstelling ontdek je hamerhaaien, zeeschildpadden, maanvis, enorme tonijnen, een school makreel, en als je geluk hebt een grote witte haai. Mijn superlatieven zijn niet overdreven! Ik pakte de linkerhoek om te gaan zitten en te ontspannen. Bijna onmiddellijk voelde het alsof ik er middenin zat. Ik en die wezens, in open water.

Een flits van een fototoestel bracht me terug tot het besef dat zij daar echt zwommen

en dat ik hier gewoon zat. Tijd om verder te gaan. Ik kon en wou blijven, maar ik deed het niet. Ik moest mijn ontdekkingstocht verder zetten en bewoog dus langzaam naar beneden.

Daar startte mijn reis naar de wereld van onderzeese tovenaars, meesters van vormgeving en snelveranderende kunstenaars. De speciale tentoonstelling 'Tentacles: The Astounding Lives of Octopuses, Squid and Cuttlefishes' vergrootte mijn verbazing en begrip over deze wezens. Deze tentoonstelling toont twee dozijn soorten, van de gigantische 'Pacific octopus' tot de nautilus. Tijdens mijn duiken beschouw ik het als een uitdaging om ze te vinden en vervolgens om hun gedrag te observeren. Hun creativiteit in het oplossen van problemen oefent een aantrekkingskracht op me uit. De kinderen hier waren nog meer gefascineerd dan ik. Als ze meer over deze dieren te weten komen, kunnen ze beginnen om ze te waarderen. En misschien, op een dag, zullen deze jonge bezoekers spanningen leveren om ze te beschermen. Na het verlaten van de duisternis, ob-

Pijlknkvissen.

Een verzorger knuffelt de gigantische mannelijke 'Pacific octopus'.

Foto's (2): Randy Wilder.

Een nautilus.

Foto: Tyson V. Rihinger.

Foto: Nikki Dinsmore.

Zeeotters in hun 'spa'.

De gigantische 'Pacific octopus'.

Foto: Tyson V. Rihinger.

serveerde ik de zeeotters in hun speelse bui. Hun twee verdiepingen tellende tank liet bezoekers toe om ze te bekijken terwijl ze genoten van hun verblijf aan het oppervlak en onder water. Wanneer zullen we in staat zijn om ons onder water te verplaatsen zoals die sierlijke dieren het blijkbaar moeiteloos doen?

Vóór mijn bezoek aan de tentoonstelling die ik voor het laatst hield, riep een vrijwilliger mij in de bioscoop. Het scherm kondigde een documentaire over de grote, witte haai aan. Deze haai boezemt me niet de soort angst in die zo goed gesuggereerd wordt in de film 'Jaws'. Deze grote vissen fascineren me en krijgen mijn respect zoals ik heb voor alle dieren, zeker de grote. Hoewel ik niet kreeg wat ik verwacht had, verliet ik het theater met een zeer goed gevoel. In plaats van een vijftien minuten durende documentaire, kreeg ik een zeer interessante uiteenzetting geïllustreerd met foto's en korte films voorgeschoteld. Het volledig publiek verliet de kamer slimmer en met een respectvolle 'oh'.

Als laatste onderdeel van mijn bezoek

stapte ik richting het 'Kelp Forest'. Dit aquarium zou me immers het beeld moeten geven dat ik tijdens mijn duik gezien zou hebben. Het is een aquarium dat bijna 10 meter hoog is en de gemeenschap van een kelpwoud huisvestigde. Eén blik en de volle betekenis van het 'woud' sloeg in. Kijkend naar al de mensen die er stonden en observeerden, was het duidelijk dat ik niet de enige was die probeerde om de schilderachtige omgeving te absorberen. Ik vond een rustiger plekje op de trap om mezelf in een duikersstemming te brengen. Toen ik bijna één was met mijn nieuwe omgeving achter het glas voelde ik enige onrust. Instinctief keek ik naar het oppervlak en ontdekte de reden.

Een paar vinnen kondigde de verschijning van een duiker in het aquarium aan. Een gids had reeds plaatsgenomen voor het glasraam en begon te praten met het publiek. Een korte tijd later, stelde een tweede persoon zich voor. De duikster! Door middel van een tweewegscommunicatie in haar masker had ze contact met de gids

en de bezoekers. Ze benoemde alle vissen die in het aquarium rond haar zwommen en vertelde enkele bijzonderheden over het kelpwoud. Daarna begon ze de vissen te voeren. De vissencommotie trok ieders aandacht. Dit was show!

Het alarm van mijn 'smartphone' waarschuwde me dat ik het aquarium moest verlaten. Ik moest op tijd in mijn hotel terug zijn. Ik beloofde mezelf om terug te keren, maar dan een ganse dag. Tijdens het wandelen naar de deur, vroeg ik me af wat voor soort werk duikers doen in een openbaar aquarium. Zijn ze er alleen voor het voeren van de vissen tijdens een interactieve tentoonstelling? Of hebben ze nog meer werk? Iets voor een volgend artikel?

PATRICK VAN HOESERLANDE